

CUPRINS

STUDIUL INTRODUCȚIV.....	13
ARGUMENT.....	25
CAPITOLUL 1	
Puterea, ca fenomen social.....	27
1.1. Puterea socială - forma cea mai generală a puterii.....	28
1.1.1. Definiție.....	28
1.2. Trăsăturile puterii, ca fenomen social.....	30
1.3. Esența subiectivă și esența obiectivă a puterii politice.....	35
1.4. Actualitatea problemei.....	36
Recomandări bibliografice.....	37
CAPITOLUL 2	
Geneza puterii politice.....	38
2.1. Teorii și concepții referitoare la geneza puterii politice.....	38
2.1.1. Teorii ale instinctului de asociere (sociabilității naturale)....	39
2.1.2. Teorii și concepții referitoare la instinctul de dominare.....	39
2.1.3. Teorii și concepții sociologice.....	40
2.1.4. Teorii și concepții religioase.....	42
2.1.5. Teorii și concepții funcționaliste.....	43
2.1.6. Teorii și concepții referitoare la rolul hotărâtor al activității economice.....	43
Recomandări bibliografice.....	45
CAPITOLUL 3	
Evoluția abordării conceptului de putere politică.....	46
3.1. Evoluția teoriilor și concepțiilor referitoare la puterea politică, anterioare perioadei contemporane.....	46
3.1.1. Epoca antică.....	46
3.1.2. Evul Mediu.....	59
3.1.3. Epoca Reformei.....	62
3.1.4. Renașterea.....	63

3.1.5. Epoca modernă.....	67
3.1.6. Contribuția gândirii politice anterioare perioadei contemporane la fundamentarea abordării științifice a puterii politice (concluzii).....	77
3.2. Abordarea contemporană a problematicii definirii puterii politice.....	78
3.2.1. Teorii și concepții formale.....	78
3.2.2. Teorii și concepții psihologice și behavioraliste.....	80
3.2.3. Orientarea structural - funcționalistă.....	83
3.2.4. Teorii și concepții sociologice.....	84
3.2.5. Orientarea esențialist - fenomenologică.....	85
3.2.6. Teorii și concepții conflictualiste.....	85
3.2.7. Teorii și concepții consensualiste.....	87
3.2.8. Perspectiva juridist - instituționalistă.....	88
3.2.9. Teorii și concepții care relevă prevalența factorului economic în viața socială.....	89
3.2.10. Teorii și concepții politico-religioase.....	89
3.2.11. Perspectiva nihilistă.....	91
Recomandări bibliografice.....	96

CAPITOLUL 4

Specificul și structura puterii politice.....	97
4.1. Specificul puterii politice.....	97
4.2. Raporturile puterii politice cu puterea economică și puterea militară.....	98
4.3. Structura (sistemul) puterii politice.....	100
Recomandări bibliografice.....	104

CAPITOLUL 5

Trăsăturile puterii politice.....	105
5.1. Sistemicitatea.....	105
5.2. Globalitatea.....	105
5.3. Suveranitatea.....	106
5.4. Esențialitatea.....	107
5.5. Sacralitatea.....	107
5.6. Legitimitatea.....	108
5.7. Caracterul relațional al puterii politice.....	110
5.8. Elaborarea, aplicarea și controlarea luării de decizii de importanță majoră pentru societate.....	114
5.9. Instituționalizarea.....	114
5.10. Intenționalitatea.....	115

5.11. Teritorialitatea.....	115
5.12. Relativitatea (ambiguitatea).....	116
5.13. Folosirea coerciției (constrângerii).....	117
5.14. Manifestarea într-un sistem pluralist-poliarhic.....	119
5.15. Capacitatea de a influența activismul politic al membrilor societății.....	120
Recomandări bibliografice.....	120

CAPITOLUL 6

Rolul și funcțiile puterii politice.....	122
6.1. Funcția de suveranitate față de celelalte forme de putere.....	123
6.2. Funcția de asigurare a legitimității.....	123
6.3. Funcția de instituire și consacrare a autorității.....	124
6.4. Funcția de fixare corectă a relației conducere-supunere.....	124
6.5. Funcția programatică (decizională).....	127
6.6. Funcția de organizare și conducere a societății.....	128
6.7. Funcția ideologică.....	128
6.8. Funcția coercitivă.....	128
6.9. Funcția de control politic al societății.....	129
6.10. Funcția de pregătire a specialiștilor pentru organizarea vieții sociale.....	130
6.11. Funcția de menținere a stabilității, coeziunii, echilibrului și ordinii în societate.....	130
6.12. Funcția de sprijinire prioritară a unui anumit grup social.....	131
6.13. Funcția de promovare, pe plan extern, de relații reciproc avantajoase sau de apărare a țării împotriva unei agresiuni posibile.....	131
Recomandări bibliografice.....	132

CAPITOLUL 7

Resursele puterii politice.....	133
7.1. Definiție.....	134
7.2. Clasificarea resurselor puterii politice.....	134
7.2.1. Cunoașterea (informarea) și comunicarea politică.....	134
7.2.1.1. Cunoașterea (informarea) politică.....	134
7.2.1.2. Comunicarea politică.....	138
7.2.2. Autoritatea legitimă.....	139
7.2.3. Legalitatea.....	139
7.2.4. Bani.....	139
7.2.5. Slujbele „de profit”.....	140
7.2.6. Competențele decizionale.....	140

7.2.7. Limbajul politic.....	141
7.2.8. Reputația (notorietatea).....	142
7.2.9. Recunoașterea socială.....	143
7.2.10. Controlul instituțiilor „de ordine”.....	143
7.2.11. Dezordinea „la comandă”.....	143
7.3. Caracteristicile (trăsăturile) resurselor puterii politice.....	144
7.3.1. Configurarea scopurilor politice.....	144
7.3.2. Selecția resurselor.....	144
7.3.3. Cumularea resurselor.....	145
7.3.4. Controlul resurselor.....	145
7.3.5. Constrângerea beneficiarilor distribuirii resurselor.....	145
7.3.6. Cointeresarea partenerilor sociali.....	146
7.3.7. Persuasiunea.....	146
Recomandări bibliografice.....	147

CAPITOLUL 8

Tipurile (tipologia) puterii politice.....	149
8.1. Puterea legitimă.....	149
8.2. Puterea nelegitimă.....	150
8.3. Puterea pozitivă.....	150
8.4. Puterea negativă.....	150
8.5. Puterea democratică.....	150
8.6. Puterea totalitară (dictatorială).....	151
8.7. Puterea recompensatorie.....	151
8.8. Puterea coercitivă.....	152
8.9. Puterea-referință.....	152
8.10. Puterea de poziție.....	152
8.11. Puterea de coaliție (aliată).....	153
8.12. Puterea personală (charismatică).....	153
8.13. Puterea elitistă.....	154
Recomandări bibliografice.....	154

CAPITOLUL 9

Fenomenele corelative puterii politice.....	155
9.1. Autoritatea politică.....	156
9.1.1. Definire.....	156
9.1.2. Trăsăturile autorității.....	158
9.1.3. Tipuri de autoritate.....	160

9.2. Legitimitatea politică.....	164
9.2.1. Definire.....	165
9.2.2. Etapele evoluției istorice a legitimității politice.....	166
9.2.3. Tipuri de legitimitate politică.....	167
9.2.4. Resursele legitimității politice.....	169
9.2.5. Nivelurile legitimității politice.....	170
9.2.6. Criteriile legitimității politice.....	170
9.3. Libertatea politică.....	171
9.3.1. Definire.....	171
9.3.2. Modalități de realizare a libertății politice.....	172
9.3.3. Raporturile cu puterea politică.....	172
9.4. Forța politică.....	173
9.4.1. Definire.....	173
9.4.2. Trăsături.....	174
9.4.3. Raporturile cu puterea politică.....	175
9.5. Influența politică.....	176
9.5.1. Definire.....	176
9.5.2. Raporturile cu puterea politică.....	176
9.6. Prestigiul politic.....	178
9.6.1. Definire.....	178
9.6.2. Raporturile cu puterea politică.....	179
Recomandări bibliografice.....	180

CAPITOLUL 10

Crizele legitimității puterii politice. Puterea politică alienată.....	182
10.1. Situații ale alienării puterii politice.....	183
10.2. Efectele alienării puterii politice.....	183
10.3. Forme (ipostaze) ale puterii politice alienate.....	184
10.3.1. Violența politică.....	184
10.3.1.1. Definire.....	185
10.3.1.2. Caracteristici.....	186
10.3.1.3. Tipologie.....	187
10.3.2. Anomia.....	187
10.3.2.1. Definire.....	187
10.3.2.2. Caracteristici. Efecte.....	188
10.3.2.3. Tipologie.....	189
10.3.3. Manipularea politică.....	189
10.3.3.1. Definire.....	189
10.3.3.2. Caracteristici. Efecte.....	190
10.3.3.3. Tipologie.....	190

10.3.3.4. Mitul politic - formă de manifestare a manipulării politice.....	191
10.3.4. Supradimensionarea puterii statului.....	194
10.3.4.1. Caracteristici.....	194
10.3.4.2. Efecte.....	195
10.3.5. Sloganul.....	195
10.3.5.1. Definire.....	195
10.3.5.2. Trăsături.....	195
10.4. Modalități de dezalienare a puterii politice.....	197
Recomandări bibliografice.....	198

CAPITOLUL 11

Liderul politic. Acțiune specifică și responsabilități

în procesul dobândirii și exercitării

în mod democratic a puterii politice.....

11.1. Trăsături definitorii ale comportamentului și personalității liderului politic.....	200
11.2. Principii și cerințe ale activității liderului politic.....	205
11.3. Strategii și tactici utilizate de liderul politic pentru dobândirea și exercitarea puterii.....	209
Recomandări bibliografice.....	211

BIBLIOGRAFIE.....	213